



DET KONGELIGE  
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kommunesektorens interesse-  
organisasjon (KS)  
Den norske jordmorforening  
Norsk Sykepleierforbund v/  
Jordmorforbundet

Deres ref

Vår ref  
200801978 LIB

Dato  
12.2009

### **Følgetjenesten for gravide og fødende fra 1. januar 2010**

Vi viser til informasjonsmøte i Helse- og omsorgsdepartementet 18.12. d.å. om følgetjenesten der Den norske jordmorforening og Norsk Sykepleierforbund v/Jordmorforbundet deltok. KS var invitert til møtet, men hadde ikke anledning til å delta.

Fra 1. januar 2010 vil ansvaret for følgetjenesten for gravide bli overført til de regionale helseforetakene, jf. St.meld. nr. 12 (2008-2009), En gledelig begivenhet – om en sammenhengende svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg, jf. Innst. S. nr. 240 (2008-2009), Prop. 1 S (2009-2010) og tilleggsdokument til oppdragsdokumentet til de regionale helseforetak (RHF) 07.07. 2009. I de regionale helseforetakenes ansvar for følgetjenesten inngår ansvaret for beredskap for følgetjeneste.

Ansvaret for følgetjenesten er overført RHF som ansvarlig for fødeinstitusjonene og pasienttransportfeltet. En slik organisering vil være hensiktsmessig i forhold til å sikre en best mulig helhet i tjenesten for brukerne og skape trygghet for gravide som har lang reisevei til fødeinstitusjon. I stortingsmeldingen er det lagt til grunn en veiledende grense på halvannen times reisevei.

Det går fram av tilleggsdokument til oppdragsdokumentet til RHF at de innen 1. juli 2010 skal utarbeide en flerårig, helhetlig og lokalt tilpasset plan for svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg sammen med berørte kommuner. Planen skal sikre kapasitet i forhold til fødselstall og være i samsvar med utvikling av akuttilbud ved lokalsykehus. Planen skal sikre de fødende i regionen et desentralisert, differensiert og forutsigbart fødetilbud, også i høytider og ferier. Hensynet til antall fødende i opptaksområdet, til geografi, kommunikasjonsmuligheter, struktur for lokale jordmorstillinger og følgetjeneste skal vektlegges. Det skal inngås avtaler mellom helseforetak og kommuner som sikrer en felles utnyttelse av jordmorressursene og legger til rette for helhetlige pasientforløp. Disse avtalene skal også omfatte beredskap for følgetjeneste.

Beredskap for følgetjeneste skal finansieres over rammen til RHF.

I henhold til gjeldende rett er det fremdeles et kommunalt ansvar å sørge for lokal jordmortjeneste (jf. kommunehelsetjenesteloven § 1-3 andre ledd).

### **Finansiering av følgetjenesten**

Refusjon for jordmorhjelp er regulert i forskrift 12. juni 2007 nr. 608 om stønad til dekning av utgifter til jordmorhjelp (jordmorforskriften), jf. folketrygdloven § 5-12.

Stønad ved fødsel utenfor institusjon og følgetjeneste ytes etter takstene i kapittel III. Det stilles ikke vilkår om driftsavtale eller kommunal stilling for innkreving av disse takstene.

Departementet har gjennomgått aktuelt regelverk, og finner det rimelig at finansieringsansvaret for følgetjenesten på sikt forankres i RHF-systemet. Hvordan dette skal skje vil bli utredet nærmere. Departementet ser for seg en overgangsperiode på ett til to år.

Dette innebærer at dagens ordning med takstbasert finansiering over folketrygden for følgetjeneste videreføres inntil videre.

Departementet forutsetter at jordmorberedskap og følgetjeneste videreføres og opprettholdes omtrent på dagens kostnadsnivå. RHF og kommuner må sikre videreføring av eksisterende avtaler/ordninger fra nyttår.

Det forutsettes videre at de avtalene som skal inngås mellom RHF og berørte kommuner, tar utgangspunkt i dagens kostnader til beredskap/følgetjeneste.

Departementet vil understreke viktigheten av at beredskap for/og følgetjeneste opprettholdes fra 1. januar 2010 slik at ikke endringene i ansvarsforhold rammer brukerne/gravide og fødende.

Departementet ber om at KS varsler kommunesektoren om innholdet i dette brevet og at det understrekes overfor kommunene at eksisterende avtaler med jordmødre ikke må sies opp før nye avtaler mellom RHF og kommuner er kommet på plass.

Vi benytter anledningen til å ønske alle en riktig God jul.

Med vennlig hilsen

Maren Skaset e.f.  
avdelingsdirektør

Liv Bagstevold  
seniorrådgiver

Kopi:  
Helseøkonomiforvaltningen (HELFO)  
Den norske legeforening  
De regionale helseforetak